

**ĐẠI HỌC THÁI NGUYÊN
TRƯỜNG ĐẠI HỌC SƯ PHẠM**

BÙI XUÂN HỒNG

**SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC
Ở TRƯỜNG TRUNG CẤP LUẬT THÁI NGUYÊN**

Chuyên ngành: Giáo dục học

Mã ngành: 60 14 01 01

LUẬN VĂN THẠC SỸ KHOA HỌC GIÁO DỤC

Người hướng dẫn khoa học: GS.TSKH. Nguyễn Văn Hộ

Thái Nguyên - 2015

XÁC NHẬN HOÀN THÀNH LUẬN VĂN

GIÁO VIÊN HƯỚNG DẪN

KHOA TÂM LÝ GIÁO DỤC

GS.TSKH Nguyễn Văn Hộ

LỜI CAM ĐOAN

Tôi xin cam đoan những gì viết trong luận văn là do sự tìm tòi, học hỏi và nghiên cứu của bản thân và sự hướng dẫn tận tình của **GS.TSKH Nguyễn Văn Hộ**.

Luận văn này cho đến nay chưa được bảo vệ ở bất kỳ hội đồng nào và cũng chưa hề được công bố trên bất kỳ phương tiện nào.

Tôi xin chịu trách nhiệm về những lời cam đoan trên.

Thái Nguyên, tháng năm 2015

Tác giả

Bùi Xuân Hồng

LỜI CẢM ƠN

Trước tiên, tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành và sâu sắc tới:

GS.TSKH. Nguyễn Văn Hộ, người đã tận tâm, tận tình, tạo điều kiện và luôn hết lòng chỉ bảo, hướng dẫn, giúp tôi trong suốt quá trình hoàn thành luận văn tốt nghiệp cao học.

Tôi xin bày tỏ lòng biết ơn sâu sắc tới Ban chủ nhiệm khoa Tâm lý – Giáo dục và các thầy cô giáo Trường Đại học sư phạm Thái Nguyên, đã bổ sung, đóng góp ý kiến quý báu giúp tôi hoàn thành luận văn tốt nghiệp này.

Tôi xin gửi lời cảm ơn chân thành tới Ban giám hiệu, các Phòng, Ban, các thầy cô giáo và các bạn học sinh trường Trung cấp Luật Thái Nguyên đã nhiệt tình tạo mọi điều kiện thuận lợi giúp tôi hoàn thành khóa học và luận văn.

Xin bày tỏ lòng biết ơn tới gia đình, bạn bè đã luôn động viên, giúp đỡ, ủng hộ tôi trong suốt quá trình học tập.

Thái Nguyên, ngày tháng năm 2015

Tác giả

Bùi Xuân Hồng

MỤC LỤC

Trang

Trang phụ bìa	
Lời cam đoan.....	i
Lời cảm ơn.....	ii
Mục lục.....	iii
Danh mục chữ viết tắt.....	iv
Danh mục bảng biểu.....	v
MỞ ĐẦU.....	1
1. Lý do lựa chọn đề tài.....	1
2. Mục đích nghiên cứu.....	2
3. Khách thể và đối tượng nghiên cứu.....	2
4. Giả thuyết khoa học.....	2
5. Nhiệm vụ nghiên cứu.....	2
6. Nhóm phương pháp nghiên cứu.....	2
7. Phạm vi nghiên cứu.....	3
CHƯƠNG 1. CƠ SỞ LÝ LUẬN VỀ SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC Ở TRƯỜNG TRUNG CẤP LUẬT.....	4
1.1. Lịch sử nghiên cứu.....	4
1.1.1. Trên thế giới.....	4
1.1.2. Ở trong nước.....	5
1.2. Một số khái niệm liên quan đến đề tài.....	6
1.2.1. Phương pháp dạy học.....	6
1.2.2. Phương tiện.....	6
1.2.3. Phương tiện dạy học.....	6
1.3. Một số vấn đề cơ bản của việc sử dụng phương tiện dạy học ở trường Trung cấp Luật.....	8
1.3.1. Mối quan hệ giữa PPDH và PTDH trong QTDH.....	8
1.3.2. Vai trò của PPDH và PTDH trong QTDH.....	11
1.4. Dạy học ở trường Trung cấp Luật.....	12

1.4.1. Khái quát về Trường trung cấp Luật.....	12
1.4.2. Quá trình dạy học ở Trường Trung cấp Luật.....	14
1.4.3. Sử dụng phương tiện dạy học ở trường Trung cấp Luật.....	20
Tiểu kết chương 1.....	38
CHƯƠNG 2. THỰC TRẠNG SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CỦA GIÁO VIÊN TRƯỜNG TRUNG CẤP LUẬT THÁI NGUYÊN	39
2.1. Khảo sát thực trạng sử dụng phương tiện dạy học tại trường TCLTN.....	39
2.1.1. Khái quát khảo sát thực trạng.....	39
2.1.2. Vài nét về trường TCLTN.....	40
2.2. Kết quả khảo sát thực trạng phương tiện dạy học của trường TCLTN	45
2.2.1. Thực trạng nhận thức về sử dụng PTDH ở trường TCLTN	45
2.2.2. Thực trạng sử dụng phương tiện dạy học của trường TCLTN	48
Tiểu kết chương 2.....	68
CHƯƠNG 3. BIỆN PHÁP NÂNG CAO HIỆU QUẢ SỬ DỤNG PHƯƠNG TIỆN DẠY HỌC CỦA GIÁO VIÊN TRƯỜNG TRUNG CẤP LUẬT THÁI NGUYÊN	69
3.1 Nguyên tắc đề xuất biện pháp.....	69
3.1.1. Nguyên tắc đảm bảo tính hệ thống.....	69
3.1.2. Nguyên tắc đảm bảo tính mục tiêu.....	69
3.1.3. Nguyên tắc đảm bảo tính thực tiễn	70
3.1.4. Nguyên tắc đảm bảo tính khả thi và lợi ích	70
3.1.5. Nguyên tắc đảm bảo tính hiệu quả.....	70
3.2 Các biện pháp nâng cao hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học cho giáo viên trường Trung cấp Luật Thái Nguyên.....	70
3.2.1. Biện pháp 1: Nâng cao nhận thức cho cán bộ giáo viên về sử dụng phương tiện dạy học	70
3.2.2. Biện pháp 2: Khuyến khích, động viên giáo viên sử dụng PTDH vào dạy và học	73
3.2.3. Biện pháp 3: Nâng cao năng lực sử dụng PTDH cho giáo viên	74

3.2.4. Biện pháp 4: Hoàn thiện những điều kiện, cơ chế pháp lý cho việc sử dụng các phương tiện dạy học.....	77
3.2.5. Biện pháp 5: Tăng cường công tác kiểm tra, đánh giá việc sử dụng PTDH ở trường Trung cấp Luật Thái Nguyên	81
3.3. Khảo nghiệm tính cấp thiết và khả thi của các biện pháp.....	84
3.3.1. Lý do khảo nghiệm	84
3.3.2. Cách thức triển khai	84
3.3.3. Kết quả	84
Tiểu kết chương 3.....	85
KẾT LUẬN VÀ KIẾN NGHỊ.....	86
TÀI LIỆU THAM KHẢO.....	88

DANH MỤC CÁC CHỮ VIẾT TẮT

TT	Chữ viết tắt	Chữ viết thường
1	CBGV	Cán bộ giáo viên
2	CBQL	Cán bộ quản lý
3	ĐC	Đối chứng
4	GDCT – TC & VH	Giáo dục Chính trị, Thể chất và Văn hóa
5	GV	Giáo viên
6	HS	Học sinh
7	KNGT	Kỹ năng giao tiếp
8	PTDH	Phương tiện dạy học
9	PPDH	Phương pháp dạy học
10	QTDH	Quá trình dạy học
11	STN	Sau thực nghiệm
12	TCLTN	Trung cấp Luật Thái Nguyên
13	TN	Thực nghiệm
14	TTN	Trước thực nghiệm

DANH MỤC CÁC BẢNG

Bảng 1.1. Các loại phương tiện dạy học	34
Bảng 2.1. Trình độ chuyên môn của cán bộ quản lý và GV	44
Bảng 2.2. Qui mô tuyển sinh và đào tạo	44
Bảng 2.3. Kết quả học tập kỳ thi tốt nghiệp khóa I	45
Bảng 2.5. Nhận thức về vai trò của PTDH trong QTDH.....	46
Bảng 2.6. Tình hình trang bị phương tiện dạy học	47
Bảng 2.7. Mức độ đáp ứng của phương tiện dạy học	48
Bảng 2.8. Đánh giá về thực trạng sử dụng PTDH	50
Bảng 2.9. Nguyên nhân dẫn đến hạn chế trong việc sử dụng PTDH của giáo viên.....	51
Bảng 2.10. Đánh giá về mức độ sử dụng PTDH của giáo viên	52
Bảng 2.12. Đánh giá về kỹ năng sử dụng phương tiện dạy học của giáo viên...	56
Bảng 2.13. Nguyên nhân dẫn đến hạn chế trong kỹ năng sử dụng PTDH	56
Bảng 2.14. Đánh giá về hiệu quả sử dụng PTDH của giáo viên.....	58
Bảng 3.1. Khảo nghiệm tính cấp thiết và khả thi của các biện pháp	84

MỞ ĐẦU

1, Lý do lựa chọn đề tài

Nâng cao chất lượng giáo dục là vấn đề đang được cả xã hội quan tâm. Muốn nâng cao chất lượng giáo dục cần có những biện pháp cải cách, đổi mới hệ thống giáo dục một cách đồng bộ, trong đó cải tiến, đổi mới phương tiện dạy học (PTDH) là một trong những biện pháp hiệu quả nhất.

Trong quá trình dạy học, cũng như bất kỳ một quá trình sản xuất nào, người ta phải sử dụng các phương tiện lao động nhất định, phương tiện lao động sự phạm của giáo viên và học sinh chính là các phương tiện dạy học. Phương tiện dạy học là một thành tố cấu trúc của quá trình dạy học. Với tư cách là công cụ lao động sự phạm của giáo viên và công cụ lao động học tập của học sinh, trong những trường hợp sử dụng đúng đắn, các phương tiện dạy học đóng vai trò cung cấp thông tin học tập, giúp cho giáo viên tổ chức cho học sinh tích cực, chủ động, độc lập hoạt động chiếm lĩnh tri thức, hình thành kỹ năng, kỹ xảo; giúp học sinh tiếp cận với các đối tượng, hiện tượng nghiên cứu, thu nhận thông tin đầy đủ hơn về chúng và do đó kiến thức ở học sinh trở nên sâu sắc và bền vững hơn.

Nhận thức rõ tầm quan trọng của PTDH trong quá trình dạy học, những năm qua, Bộ Tư pháp đã quan tâm đến việc đầu tư trang bị PTDH, khai thác, sử dụng, bảo quản các trang thiết bị, PTDH đã được cấp. Tuy nhiên, trong thực tế, việc khai thác, sử dụng phương tiện dạy học ở các trường Trung cấp Luật nói chung, trường Trung cấp Luật Thái Nguyên nói riêng còn nhiều bất cập. Nhiều phương tiện dạy học có ở nhà trường nhưng không được sử dụng, hoặc sử dụng không đúng phương pháp nên hiệu quả sử dụng còn khá thấp. Có nhiều nguyên nhân dẫn đến tình trạng này, mà một trong các nguyên nhân là giáo viên có kỹ năng và phương pháp sử dụng PTDH; chưa có những biện pháp tạo động lực sử dụng PTDH ở giáo viên và chưa có những biện pháp tạo điều kiện thuận lợi cho giáo viên sử dụng PTDH; công tác kiểm tra đánh giá không thường xuyên và liên tục, thậm chí còn buông lỏng. Do đó để nâng cao hiệu quả sử dụng PTDH, trước hết nâng cao hiệu quả sử dụng phương tiện dạy học.

Là một giáo viên trẻ của trường, tôi muốn có cái nhìn khách quan về vấn đề trên, đánh giá đúng thực trạng sử dụng phương tiện dạy học của trường Trung cấp Luật Thái Nguyên để đề xuất những biện pháp góp phần nâng cao chất